

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра економіки і бізнесу

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка»

доц. Наталя КУКІНА

30 серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри Е&Б

доц. Лариса БОЛТЯНСЬКА

30 серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Мікроекономіка»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 051 «Економіка»
за ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка»
(на основі повної загальної середньої освіти)

Факультет економіки та бізнесу

2023-2024 н.р.

Робоча програма дисципліни «Мікроекономіка» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 051 «Економіка» за ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка» (на основі повної середньої освіти) – Запоріжжя : ТДАТУ, 2023. – 13 с. – 0,81 у.д.а.

Розробник: ст. викладач Васильченко О.О.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри Е&Б
Протокол від “30” серпня 2023 року №1
Завідувач кафедри економіки і бізнесу

к.е.н., доцент Лариса БОЛТЯНСЬКА
підпис

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу» зі спеціальності 051 «Економіка» за ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка (на основі повної середньої освіти та ОКР «Фаховий молодший бакалавр») для ступеня вищої освіти «Бакалавр»

Протокол № 1 від 4 вересня 2023 року

Голова методичної комісії, доц. Юлія ВОРОНІНА

1. ОПИС ПРЕДМЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 4	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120 годин	Спеціальність 051 «Економіка»	Курс	Семестр
Змістових модулів - 2		1-й	2-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 4 год. самостійна робота студента – 6 год.	Ступінь вищої освіти «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	24 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	24 год.
		Семінарські заняття	.
		Самостійна робота	72 год.
		Форма контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні ринково орієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

Завданнями дисципліни є: надання знань про базові положення мікроекономічної теорії; підготовка до вивчення прикладних дисциплін, що базуються на мікроекономічній теорії; поглиблене вивчення всіх положень діючих економічних законів та механізм застосування їх в практичній діяльності; набуття студентами навичок і вмінь ефективного застосування мікроекономічного аналізу для забезпечення прийняття відповідних економічних рішень на рівні господарюючих суб'єктів; формування навичок прийняття управлінських рішень та складання фінансових документів

Предмет дисципліни: поведінка економічних суб'єктів і механізм прийняття рішень за обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.

Освітня компонента забезпечує набуття здобувачами ВО:

Інтегральної компетентності:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальних компетентностей:

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії

Спеціальних (фахових) компетентностей:

ФК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікрорівні

ФК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки

ФК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати

ФК5. Розуміння основних особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави

ФК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію

ФК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення

ФК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків

Програмних результатів навчання:

РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікроекономіки.

РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем

РН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення

ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів

PH25. Вміти працювати як самостійно, так і в команді.

Soft skills:

- навички самостійної роботи, самоорганізація;
- логічне та критичне мислення;
- відповідальність та добросовісність;
- навички міжособистісного спілкування, вміння працювати в команді.

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми ОПП «Економічний консалтинг та бізнес-економіка».

Перелік навчальних дисциплін, вивчення яких у подальшому базується на матеріалі освітньої компоненти: «Економіка підприємства».

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «Теорії фірми та поведінки споживача»

ТЕМА 1. Предмет і метод мікроекономіки [1. С. 9-24]; [2. С. 8-32]; [3. С. 8-28]; [4. С. 8-24]; [5. С. 15-52]

Мікроекономіка. Позитивні та нормативні питання в мікроекономіці. Граничний аналіз. Модель. Оптимізація та визначення рівноваги. Методи економічного аналізу. Оптимізаційні та рівноважні моделі: організаційна стихія та ієрархія. Раціональна поведінка. Економічні потреби. Основна проблема мікроекономіки. Економічні блага та їх класифікація. Економічні ресурси. Структура економічних ресурсів. Крива виробничих можливостей. Ефективність. Альтернативні витрати. Фірма, домогосподарство та держава як суб'єкти мікроекономіки. Досконала конкуренція. Монополія. Монополістична конкуренція. Олігополія. Повна зайнятість ресурсів. Повний обсяг виробництва. Закон зростання альтернативних витрат. Абсолютна та відносна перевага.

ТЕМА 2. Теорія граничної корисності та поведінки споживача [1. С. 64-69]; [2. С. 33-47]; [3. С. 29-41]; [4. С. 24-42]; [5. С. 149-164, 172-178]

Потреба. Благо. Цінність блага. Корисність. “Парадокс” Сміта. Сукупна корисність. Гранична корисність. Закон спадної граничної корисності. Здатність споживача до ранжування альтернатив. Транзитивність переваг. Не насиченість благами. Субституціональність антиблага. Кардиналістська теорія поведінки споживача. Перший та другий закони Госсена. Бюджетна лінія. Властивості бюджетної лінії. Варіанти поведінки бюджетної лінії. Споживчий вибір. Функціональний попит. Не функціональний попит. Типові випадки взаємного впливу: ефект приєднання до більшості, ефект сноба, ефект Веблена. Спекулятивний попит. Нераціональний попит.

ТЕМА 3. Ординалістська теорія поведінки споживача [1. С. 70-72, 75-82]; [2. С. 48-60]; [3. С. 42-52]; [4. С. 43-64]; [5. С. 165-171]

Ординалістська теорія поведінки споживача. Крива байдужості. Властивості кривої байдужості. Карта кривих байдужості. Гранична норма заміщення благ. Взаємодоповнюваність благ. Комплементарні товари. Взаємозамінність благ. Товари-субститути. Види кривих байдужості. Рівновага споживача. Кутова рівновага.

ТЕМА 4. Аналіз поведінки споживача [1. С. 72-74-, 83-90]; [2. С. 61-81]; [3. С. 53-63]; [4. С. 65-86]; [5. С. 179-199]

Ефект доходу. Ефект заміщення. Ефект доходу та ефект заміщення за Дж. Хіксом. Ефект доходу та ефект заміщення за Є. Слуцьким. Лінії “доход – споживання” та “ціна – споживання”. Криві Енгеля. Закон Енгеля. Криві Торнквіста. Парадокс Гіффена. Рівновага споживача та попит.

ТЕМА 5. Попит, пропозиція, їх взаємовідносини [1. С. 25-63]; [2. С. 82-139]; [3. С. 64-92]; [4. С. 87-143]; [5. С. 53-148]

Попит. Закон попиту. Функція попиту. Детермінанти попиту. Крива попиту. Зміна попиту. Зміна величини попиту. Вдавані порушення закону попиту. Престижний попит. Ажіотажний попит. Пропозиція, закон пропозиції. Функція пропозиції. Детермінанти пропозиції. Крива пропозиції. Зміна пропозиції. Зміна величини пропозиції. Аномальна поведінка виробника. Ринкова рівновага. Надлишок споживача та надлишок виробника. Надлишок. Дефіцит. Закони ринкової рівноваги. Стабільна рівновага. Рівновага за Вальрасом. Рівновага за Маршаллом. Абсолютна, відносна, локальна, глобальна рівновага. Нестабільна рівновага. Напівстабільна рівновага. Ефект вимивання “дешевого” асортименту. Абсолютний дефіцит. Зміна ринкової рівноваги під впливом нецінових чинників. Еластичність. Еластичність попиту. Цінова еластичність попиту. Абсолютно еластичний, абсолютно нееластичний, одиничний, еластичний та нееластичний попит. Еластичність попиту за доходом. Перехресна еластичність попиту. Еластичність пропозиції. Миттєвий, короткостроковий та довгостроковий періоди часу. Фіксація цін державою. Податкове регулювання. Податковий тягар. Перерозподіл податкового тягарю. Ціна попиту. Ціна пропозиції. Точкова та дугова еластичність.

ТЕМА 6. Мікроекономічна модель підприємства [1. С. 96, 103-107]; [2. С. 140-157]; [3. С. 93-107]; [4. С. 144-161]; [5. С. 200-209]

Фірма. Основні типи контрактів: класичний, неокласичний, імпліцитний. Загальні, специфічні, інтерспецифічні ресурси. “Дерево інституціоналізму”. Основні форми ділових підприємств: індивідуальні фірми, партнерство, корпорація. Державна фірма та фірма, що регулюється. Неприбуткова

організація та кооператив. Виробництво. Технологія. Фактори виробництва. Короткотерміновий та довготерміновий періоди. Виробнича функція. Виробнича функція Кобба-Дугласа. Сукупний, середній та граничний продукт. Основні стадії виробництва. Закон спадної граничної продуктивності.

ТЕМА 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника [1. С. 96-103, 107-108]; [2. С. 158-179]; [3. С. 108-126]; [4. С. 161-189]; [5. С. 210-226]

Ізокванта. Гранична норма технологічного заміщення. Стала, спадна та зростаюча віддача від масштабу. Межі ефективної області ізоквант. Ізокоста. Мінімально ефективний розмір виробництва. Граничний продукт у грошовому виразі. Граничні витрати на ресурс. Оптимальна комбінація ресурсів, що мінімізує витрати фірми. Правило максимізації прибутку. Траєкторія розширення виробничої діяльності фірми в короткому та тривалому періодах. Технологічна ефективність. Економічна ефективність.

ТЕМА 8. Витрати виробництва [1. С. 113-122]; [2. С. 180-196]; [3. С. 126-141]; [4. С. 190-208]; [5. С. 227-262]

Витрати виробництва. Економічний та бухгалтерський прибуток. Сукупний, середній та граничний доход. Альтернативні витрати. Сукупні, середні та граничні витрати. Явні та неявні витрати. Постійні та змінні витрати. Криві сукупних, середніх та граничних витрат. Крива довгострокових середніх витрат. Причини позитивного та негативного ефекту від масштабу. Структура витрат в миттєвому, короткому та тривалому періодах. Постійна віддача та динаміка витрат в середньостроковому періоді.

Змістовий модуль 2. «Різноманітність ринкових структур, ринок факторів виробництва та держава в мікроекономічному аспекті»

ТЕМА 9. Ринок досконалої конкуренції [1. С. 126-142]; [2. С. 197-221]; [3. С. 142-159]; [4. С. 209-243]; [5. С. 263-307]

Досконала конкуренція. Сукупний та граничний підходи до визначення оптимальних обсягів випуску. Пропозиція конкурентної фірми у короткотерміновому періоді. Сталість ринкової рівноваги конкурентної фірми. Рівновага конкурентної фірми та галузі у короткотерміновому періоді. Крива ринкової пропозиції на тривалому інтервалі та її можливі конфігурації. Оптимальний обсяг і ціна конкурентної фірми, що максимізує прибуток. Графічне зображення кривої попиту конкурентної фірми, її середнього, сукупного та граничного доходу. Графік кривої пропозиції конкурентної фірми та графік галузевої пропозиції. Точка беззбитковості (критичні точки). Оптимальний обсяг та ціна конкурентної фірми, що мінімізує збитки. Випадок

припинення діяльності фірми. Парадокс прибутку. Догранична, гранична та позагранична фірма. “Квазірента”. Умови довгострокової рівноваги фірми.

ТЕМА 10. Монопольний ринок [1. С. 146-156]; [2. С. 222-254]; [3. С. 160-183]; [4. С. 244-277]; [5. С. 308-361]

Монополія. Чиста монополія. Природна монополія. Відкрита та закрита монополія. Проста монополія. Адміністративна монополія. Монополія, що застосовує цінову дискримінацію. Бар’єри входження в монополістичну галузь. Крива попиту монополіста. Криві сукупного та граничного доходу. Ціна та обсяг продукції, що забезпечує монополії максимальний прибуток. Мінімізація збитків в умовах чистої монополії. Рівноважний стан монополії за різної еластичності попиту. Рівновага фірми-монополіста у довготерміновому періоді. Монополістичне ціноутворення за принципом “витрати – плюс”. Цінова дискримінація. Умови та різновиди цінової дискримінації. Економічні наслідки монополізації галузі. Суспільно оптимальна ціна. Ціна, що “забезпечує справедливий прибуток”. Х-неефективність. Соціальна ціна монополії. “Мертвий” вантаж монополії. Індекс Лернера. Індекс Херфіндала-Хіршмана. Антимонопольна політика. Розмір субсидії для регульованої монополії. Монопсонія. Попит і пропозиція в умовах досконалої конкуренції з боку покупця. Граничні витрати придбання. Крива пропозиції монопсонії. Крива граничних витрат монопсонії. Основні випадки функціонування монопсонії. Визначення обсягу та ціни закупівель монопсоніста.

ТЕМА 11. Олігополія та монополістична конкуренція [1. С. 161-183]; [2. С. 255-287]; [3. С. 184-205]; [4. С. 278-314]; [5. С. 362-444]

Олігополія. Основні ознаки та причини виникнення олігополії. Рішення фірми щодо обсягу виробництва. Негнучкість цін в умовах олігополії. “Ламана” крива попиту. Оптимальний рівень цін та обсягів продажу, що максимізує прибуток олігополіста. Картель. Лідерство в цінах. Ціноутворення за принципом “витрати плюс...”. Економічні наслідки олігополії. Рівновага Курно. Дуополія. Модель Курно. Крива контрактів. Рівновага за Нешем. Моделі Бертрана та Штакельберга. Теорія ігор. “Дилема ув’язнених”. Кооперативні та некооперативні ігри. Домінуюча стратегія. Стратегія максиміну. Чиста та змішана стратегії. Гра, що повторюється. Послідовна гра. Економічна ефективність олігополії. Монополістична конкуренція. Характерні риси монополістичної конкуренції. Короткострокова рівновага в умовах монополістичної конкуренції. Довгострокова рівновага фірми в умовах монополістичної конкуренції. Нецінова конкуренція. Позитивний і негативний вплив реклами на обсяг виробництва та середні витрати. Монополістична конкуренція та її ефективність.

ТЕМА 12. Ринки факторів виробництва [1. С. 187-210]; [2. С. 288-345]; [3. С. 206-238]; [4. С. 315-356]; [5. С. 445-575]

Функції ринків факторів виробництва. Цілі та обмеження споживання ринків факторів виробництва. Монопсонія та олігопсонія. Індивідуальний та галузевий попит на фактори виробництва. Цінова еластичність попиту на ресурс виробництва. Вартісний граничний продукт та ціна фактора. Основне правило визначення попиту на фактори виробництва. Цінова еластичність попиту на робочу силу. Характеристика досконало конкурентного ринку праці. Граничний вигравш виробника від найманої праці. Попит окремого виробника на працю. Ефекти зміни доходу і заміщення за змін заробітної плати. Криві пропозиції праці, що “вигинаються назад”. Диференціація заробітної плати. Двосекторна модель. Граничні витрати на працю для монопсоніста. Монопольна влада продавців праці. Двостороння монополія. Дискримінація на ринках робочої сили. Вибір робітника щодо праці і відпочинку. Реальний рівень заробітної плати при двосторонній монополії. Капітал як ресурс тривалого використання. Позичковий процент. Ставка позичкового процента. Часова перевага як економічна категорія. Дисконтована вартість. Крива попиту та пропозиції на фактори виробництва на досконало та недосконало конкурентному ринку. Залежність між ринком товару та ринком ресурсу щодо обсягів та цін. Інвестиційні рішення у тривалому періоді. Інвестиційні рішення щодо придбання основних фондів. Гранична норма часової переваги. Міжчасове бюджетне обмеження і міжчасова рівновага. Зміна міжчасової рівноваги. Економічна рента. Попит та пропозиція на ринку землі. Диференційна рента. Ціна землі.

ТЕМА 13. Загальна рівновага та економіка добробуту [1. С. 215-223]; [2. С. 346-371]; [3. С. 239-258]; [4. С. 357-406]; [5. С. 576-620]

Часткова та загальна рівновага. Етапи аналізу загальної рівноваги. Ефект зворотного зв'язку. Система рівнянь загальної рівноваги за Вальрасом. Закон Вальраса. Діаграма Еджуорта. Парето-ефективний розподіл. Загальна рівновага за Парето. Ефективність та справедливість. Крива виробничих можливостей та ефективність випуску. Сукупна ефективність конкурентних ринків. Причини обмеженої спроможності ринкового регулювання. Оптимум та квазіоптимум ринкової системи. Критерії оцінки добробуту. Загальна рівновага. Крива контрактів. Криві можливостей споживача та виробничих можливостей.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
			Годин			бали
			лекції	ПР	СРС	
Змістовий модуль 1 Теорії фірми та поведінки споживача						
1	Лекція 1	Тема 2. Теорія граничної корисності та поведінки споживача.	2	-	-	1,2
	Практичне заняття 1	Тема 2. Теорія граничної корисності та поведінки споживача	-	2	-	1,7
	Самостійна робота	Вивчити глосарій, розв'язати завдання для перевірки знань та виконати тести на порталі по темі 1 «Предмет і метод мікроекономіки» та темі 2	-	-	6	1,7
2	Лекція 2	Тема 3. Ординалістська теорія поведінки споживача	2	-	-	0,6
	Практичне заняття 2	Тема 3. Ординалістська теорія поведінки споживача	-	2	-	1,7
	Самостійна робота	Вивчити глосарій, розв'язати завдання для перевірки знань та виконати тести на порталі по темі 3	-	-	6	1,6
3	Лекція 3	Тема 4. Аналіз поведінки споживача	2	-	-	0,6
	Практичне заняття 3	Тема 4. Аналіз поведінки споживача	-	2	-	1,7
	Самостійна робота	Вивчити глосарій, розв'язати завдання для перевірки знань та виконати тести на порталі по темі 4	-	-	6	1,7
4	Лекція 4	Тема 5. Попит, пропозиція, їх взаємовідносини	2	-	-	0,6
	Практичне заняття 4	Тема 5. Попит, пропозиція, їх взаємовідносини	-	2	-	1,7
	Самостійна робота	Вивчити глосарій, розв'язати завдання для перевірки знань та виконати тести на порталі по темі 5	-	-	6	1,7

5	Лекція 5	Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника. Витрати виробництва	2	-	-	1,2
	Практичне заняття 5	Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника	-	2	-	1,7
	Самостійна робота	Вивчити глосарій, розв'язати завдання для перевірки знань та виконати тести на порталі по темі 6 «Мікроекономічна модель підприємства» та темі 7	-	-	6	1,7
6	Лекція 6	Тема 8. Витрати виробництва	2	-	-	0,6
	Практичне заняття 6	Тема 8. Витрати виробництва	-	2	-	1,7
	Самостійна робота	Вивчити глосарій, розв'язати завдання для перевірки знань та виконати тести на порталі по темі 8	-	-	6	1,6
7, 8	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 – 60 год.			12	12	36	35
Змістовий модуль 2. «Різноманітність ринкових структур, ринок факторів виробництва та держава в мікроекономічному аспекті»						
9	Лекція 7	Тема 9. Ринок досконалої конкуренції	2	-	-	1,0
	Практичне заняття 7	Тема 9. Ринок досконалої конкуренції	-	2	-	2,4
	Самостійна робота	Вивчити глосарій, розв'язати завдання для перевірки знань та виконати тести на порталі по темі 9	-	-	6	1,7
10	Лекція 8	Тема 10. Монопольний ринок	2	-	-	1,0
	Практичне заняття 8	Тема 10. Монопольний ринок	-	2	-	2,4
	Самостійна робота	Вивчити глосарій, розв'язати завдання для перевірки знань та виконати тести на порталі по темі 10	-	-	6	1,6
11	Лекція 9	Тема 11. Олігополія та монополістична конкуренція	2	-	-	0,8
	Практичне заняття 9	Тема 11. Олігополія та монополістична конкуренція	-	4	-	1,8

	Самостійна робота	Розв'язати завдання для перевірки знань на порталі по темі 11	-	-	6	1,6
12	Лекція 10	Тема 11. Олігополія та монополістична конкуренція	2	-	-	0,7
	Практичне заняття 10	Тема 11. Олігополія та монополістична конкуренція	-	2	-	1,8
	Самостійна робота	Вивчити глосарій, розв'язати завдання для перевірки знань та виконати тести на порталі по темі 11	-	-	6	1,7
13	Лекція 11	Тема 12. Ринки факторів виробництва	2	-	-	0,5
	Практичне заняття 11	Тема 12. Ринки факторів виробництва	-	2	-	1,2
	Самостійна робота	Вивчити глосарій, розв'язати завдання для перевірки знань та виконати тести на порталі по темі 12	-	-	6	1,7
14	Лекція 12	Загальна рівновага та економіка добробуту	2	-	-	0,4
	Практичне заняття 12	Загальна рівновага та економіка добробуту	-	2	-	1,0
	Самостійна робота	Вивчити глосарій, розв'язати завдання для перевірки знань та виконати тести на порталі по темі 13	-	-	6	1,7
15,16	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			12	12	36	35
Екзамен			-	-	-	30
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.			24	24	72	100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Мікроекономіка: сутність, функції, суб'єкти, етапи розвитку.
2. Методи мікроекономічного аналізу. Основні засоби координування економічної діяльності.
3. Економічні потреби. Благо та його різновиди. Класифікація економічних благ.
4. Економічні ресурси: сутність, види, проблема рідкості.

5. Проблема економічного вибору. Крива виробничих можливостей та її особливості.
6. Попит: сутність, функція, закон. Зміна попиту та величини попиту.
7. Пропозиція: сутність, функція, закон. Зміна пропозиції та величини пропозиції.
8. Ринкова рівновага: сутність, закони. Основні види ринкової рівноваги.
9. Зміна ринкової рівноваги під впливом нецінових чинників.
10. Цінова еластичність попиту: сутність, розрахунок, основні види та правила.
11. Еластичність попиту за доходом та перехресна еластичність попиту: сутність, розрахунки, основні види.
12. Еластичність пропозиції: сутність, розрахунок, основні види.
13. Цінове регулювання ринку державою: сутність та наслідки.
14. Податкове регулювання ринку державою: сутність та наслідки.
15. Теорія граничної корисності і суб'єктивна цінність блага.
16. Бюджетне обмеження
17. Особливості споживацького попиту
18. Поведінка споживача в категоріях кривих байдужості.
19. Крива байдужості та її властивості. Основні види кривих байдужості
20. Кутова рівновага: сутність та основні види
21. Концепція рівноваги споживача в термінах граничної корисності.
22. Ефект впливу зміни ціни на споживацьку поведінку
23. Зміна доходу і попиту. Криві “доход-споживання”
24. Зміна ціни і попиту. Криві “ціна-споживання”
25. Поняття і параметри виробничої функції. Основні стадії виробництва.
26. Доход та витрати: сутність, види, основні показники.
27. Виробнича функція з двома змінними факторами. Лінія експансії фірми.
28. Економічний та бухгалтерський підходи до визначення витрат виробництва
29. Витрати виробництва: визначення, їх сукупні, середні та граничні показники
30. Витрати виробництва у короткостроковому, довгостроковому та середньостроковому періодах

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Найпростіша модель поведінки фірми
2. Пропозиція конкурентної фірми у короткостроковому періоді
3. Діяльність конкурентної фірми у довгостроковому періоді
4. Попит, сукупний та граничний доход в умовах чистої монополії
5. Короткострокова та довгострокова монопольна рівновага
6. Монополістичне ціноутворення: цінова дискримінація
7. Економічні наслідки монополії
8. Особливості регулювання монополії
9. Модель монополістичної конкуренції: сутність, характерні риси. Визначення галузі

- 10.Короткострокова та довгострокова рівновага фірми в умовах монополістичної конкуренції
- 11.Нецінова конкуренція: сутність та особливості застосування
- 12.Олігополія: сутність, ознаки, причини виникнення
- 13.Рівновага Курно: сутність, особливості встановлення
- 14.Рівновага Штакельберга: сутність, особливості визначення
- 15.Рівновага Бертрана: сутність, особливості визначення
- 16.Ціноутворення в умовах олігополії, не заснованої на таємній змові
- 17.Ціноутворення в умовах олігополії, заснованої на таємній змові
- 18.Модель лідерства в цінах та ціноутворення за принципом “витрати плюс” в умовах олігополії
- 19.Теорія ігор
- 20.Попит і пропозиція в умовах досконалої конкуренції та монополії. Ціноутворення та особливості визначення обсягу закупівель монополіста
- 21.Ринок факторів виробництва в умовах досконалої та недосконалої конкуренції
- 22.Заробітна плата як ціна використання праці: сутність, види, вплив на оптимальний рівень праці
- 23.Особливості формування пропозиції праці
- 24.Роль профспілок на ринку праці
- 25.Капітал як ресурс тривалого використання. Формування рівноваги на ринку капіталу
- 26.Дисконтування та інвестиційне рішення підприємства
- 27.Особливості функціонування ринку землі
- 28.Аналіз загальної рівноваги
- 29.Ефективність обміну
- 30.Ефективність виробництва

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Макаренко П.М. Мікроекономіка : навчальний посібник / П.М. Макаренко, Т.В. Попова, О.О. Васильченко. – Мелітополь : «Люкс», 2013. – 432 с.
2. Макаренко П.М. Мікроекономіка : збірник тестових завдань : навчальний посібник / П.М. Макаренко, Т.В. Попова, О.О. Васильченко. – Мелітополь: «Люкс», 2014. – 432 с.
3. Макаренко П.М. Мікроекономіка. Практикум : навчальний посібник / П.М. Макаренко, Т.В. Попова, О.О. Васильченко. – Мелітополь : Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2018. – 457 с.
4. Мікроекономіка : підручник / За ред. В. Д. Базилевича. Вид-ня 2-ге, перероб. та доп. – Київ : «Знання», 2008. – 679 с.
5. Мікроекономіка : підручник / За заг. ред. А.І. Ігнатюк. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. – 420 с.

Допоміжна

1. Горобчук Т.Т. Мікроекономіка : навчально-методичний посібник / Т.Т. Горобчук. – К. : ЦУЛ, 2002. – 236 с.
2. Задоя А.О., Задоя О.А. Мікроекономіка: навчальний посібник [Електронне видання]. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. – 148 с.
3. Калініченко О.В., Березіна Л.М. Мікроекономіка: Навч. пос. / О.В. Калініченко О.В., Л.М. Березіна. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 472 с.
4. Курс мікроекономіки : Навчальний посібник для студентів спеціальностей «Економіка», «Облік і оподаткування», «Менеджмент», «Маркетинг», «Підприємство, торгівля та біржова діяльність» / За ред. С.І. Архієреєва. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2019. – 156 с.
5. Лісовий А.В. Мікроекономіка : навчальний посібник / А.В. Лісовий. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 208 с.
6. Мартин О.М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина І: навчальний посібник. / О.М. Мартин. – Львів : ЛДУ БЖД, 2021. – 271 с.
7. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. – Харків : УкрДУЗТ, 2022. – 305 с.
8. Мікроекономіка: навчальний посібник. / За ред. С.В. Бойда. – Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. – 176 с.
9. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: Навчальний посібник./ за наук. ред. О. Л. Ануфрієвої. – Івано-Франківськ : «Лілея-НВ». – 2015. – 348 с.
10. Полуяктова О. В. Навчальний посібник «Економіка» (курс мікроекономіки) / О.В. Полуяктова. – Одеса.: Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського, 2019. – 202 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Велика економічна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economics.com.ua>
2. Освітній портал ТДАТУ <https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1571>
3. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
4. Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua>
5. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>